

Publicerad i Sydsvenskan 26 oktober 2009

Stora vinster med regionala fjärrvärmenät

När vi diskuterar framtidens uppvärmning handlar det oftast om energikällor. Sedan sjuttioalet har vi vetat att svaret inte är olja. Överallt arbetas nu på att ersätta de fossila energikällorna och fjärrvärme är en viktig del av lösningen. Fjärrvärmenätet har potential att bli ett slags internet för energi. Energin kan skapas av ett flertal källor, producenter och anläggningar och föras ut i hemmen i ett stort område. Därmed blir det lättare att få ekonomi i nya energikällor eftersom man kan dra nytta av stordrift och konkurrens. Men då måste vi knyta samman de små isolerade lokala nät som idag hanterar fjärrvärmen i Skåne och regelverken behöver skärpas så att verklig konkurrens kan uppstå.

Fjärrvärme är redan idag ett i hög grad klimatvänligt uppvärmningsalternativ. Energin baseras i stor utsträckning på förnybara energislag som bibränsle och avfallsförbränning eller på att man tar till vara på spillvärme från industriella och andra processer. Att fjärrvärmesystemet är oberoende av en energikälla minskar också samhällets sårbarhet för eventuella framtida energikriser.

Fjärrvärme lämpar sig särskilt väl i tätbefolkade områden och är därför en naturlig uppvärmningsform i Skåne. Idag finns fjärrvärme i hela 30 av 33 skånska kommuner. Fjärrvärmenätet är dock i många fall begränsat till den kommunala centralorten. Av de trettio mest folkrika tätorterna i länet som idag saknar fjärrvärme har fler än hälften kortare avstånd till grannkommunens fjärrvärmenät. Som en följd av att distributionen ofta sköts lokalt söks fjärrvärmelösningar främst inom det egna geografiska området.

Det är dock inte säkert att dessa gränser är optimala. I ett län med många till ytan små men tätbefolkade kommuner är det relevant att lyfta blicken från den lokala nivån till den regionala. Det finns mycket vinster i en ökad sammankoppling av befintliga och nya fjärrvärmenät i Skåne.

I Skåne finns även goda möjligheter att göra fjärrvärmen än mer miljöeffektiv genom att i högre grad utnyttja industriell spillvärme och jordbruksbaserad bioenergi. Eftersom dessa verksamheter ofta finns mellan tätorter kan sammanlänkningar mellan befintliga fjärr- och närvärmenät öka fjärrvärmens miljöprestanda.

En sammanlänkning av distributionsnät kan också leda till lägre kostnader. En jämförelse av nätstorlek och prisnivåer i skånska fjärrvärmenät visar att prisnivån sjunker med storleken på nätet.

Länsstyrelsen har i sin klimat- och energistrategi betonat behovet av ett ökat regionalt fokus på produktionen och distributionen av fjärrvärme. Även Region Skånes klimatberedning pekar på vikten av att utveckla den regionala potentialen för Skånes energitillförsel och menar att fjärrvärmen är en del av lösningen. Man vill utreda möjligheterna att sammanlänka fjärrvärmenät samt öka tillvaratagandet av spillvärme. I regionen finns många andra aktörer som vill utveckla fjärrvärmen.

Trots dessa ambitioner saknas fortfarande ett regionalt arbete med att utveckla fjärrvärmepotentialen i länet. Med ett skånskt perspektiv på distribution och produktion av fjärrvärme kan utbyggnaden optimeras. Med fjärrvärmenät som spänner över Skånes olika områden

skapas positiva effekter både för presumtiva leverantörer och konsumenter samt – inte minst – för miljön och klimatet.

/Anders Rubin (s), byggkommunalråd Malmö Stad
Per Tryding, vice VD Handelskammaren
Anders Åkesson (mp), Regionråd Region Skåne